

Egyházak és a neolatin irodalom

VII. Neolatin Konferencia

Szeged, SZTE BTK, 2025. november 13–15.

A 2020-as években mind inkább kitapintható az a nemzetközi tendencia, hogy a neolatin irodalom kutatása és művelése egyre szélesebb körben válik fontossá. Sorra alakulnak a neolatin stúdiumokra fókuszáló, vagy azzal szoros összefüggésben működő kutatóközpontok, kutatócsoportok, gombamód szaporodnak a szövegkiadási sorozatok, jelennek meg témába vágó monográfiák, hallgathatók podcastok és egyre több remekül hasznosítható weboldal érhető el. Ebben a felívelő időszakban fontos szerep hárul a hazai kutatóközösségre is, hiszen a magyarországi, illetve kárpát-medencei, közép-európai neolatin irodalom kutatása, kontextusba helyezése, a problémák tematizálása elsősorban a hazai tudományos közegetől várható.

Hat sikeresen megrendezett és nagy szakmai érdeklődéssel övezett konferencia, öt már megjelent és egy, a szerkesztés utolsó fázisában lévő konferenciakötet után joggal mondhatjuk, hogy a szegedi Neolatin Konferenciák fontos és immár hagyományos fórumai a hazai kutatásoknak. Két évvel a legutóbbi konferencia után a neolatin irodalom hazai művelőinek 2025-ben ismét Szeged, az SZTE BTK Klasszika-Filológiai és Neolatin Tanszéke ad majd otthont, társrendezőként pedig segítségünkre lesz az HUN-REN BTK Irodalomtudományi Intézete, valamint a Tokaj-Hegyalja Egyetem Speculum Kutatócsoportja is.

Az előző konferenciák sikere igazolta, hogy szükség van az ilyen jellegű hazai tanácskozásokra, egyben azt is láthattuk, hogy a hazai és európai neolatin irodalom esetében egyaránt bőven van még feltárandó terület és elvégzendő munka. Reményeink szerint a 2025. november 13–15. között megrendezendő VII. Neolatin Konferencia teret ad majd újabb gyümölcsöző eszmecserék számára, és hozzájárul a latin nyelvű magyarországi irodalom minél alaposabb megismeréséhez, valamint segíti eredményes bekapcsolódásunkat a nemzetközi kutatásokba is. Ennek szellemében várjuk jelentkezésüket az alábbi felhívás alapján.

Budapest–Szeged, 2025. május 5.

A Szervezők

Konferenciafelhívás

A konferencia helyszíne: **Szeged, SZTE BTK Kari Konferenciaterem**

A konferencia időpontja: **2025. november 13–15.**

Az előző években általános gyakorlattá vált, hogy a konferencia alapvetően egy vagy két nagyobb témakör mentén szerveződik, de egyben az is kikristályosodott a mögöttünk lévő egytucat év során, hogy ezek a konferenciák a hazai neolatin kutatásokkal vagy azok határterületeivel foglalkozó kutatók fontos találkozási alkalmait jelentik, vagyis seregszemle jelleggel is funkcionálnak. Idei felhívásunkban egyszerre kívánjuk tehát megjeleníteni a tudományos viták, érvek párbeszédét jobban szolgáló tematikus fókuszot és megtartani az általános közösségszervező jelleget is.

A konferencia alaptémája a 15–18. századi neolatin irodalom és az egyházak kapcsolata lesz, értve ezt a lehető legtágabb értelemben. Teljesen nyilvánvaló, hogy a késő középkortól, a kora újkoron át egészen a felvilágosodás küszöbéig – vagyis a magyarországi és közép-európai neolatin irodalom fénykoráig – az egyház számított az egyik legfontosabb identitásképző és egyben kulturális tényezőnek is. A térségben a 16. századtól kialakuló vallási megosztottság ezt sajátos módon nemhogy aláásta volna, hanem sokkal inkább megerősítette. Nevezzük bár a 16. századtól induló időszakot a felekezetiesség, a hosszú reformáció vagy a katolikus megújulás időszakának, tény, hogy az irodalom és az egyházak, felekezetek kapcsolata végig nagyon szoros és termékeny maradt. Ennek magyar nyelvi hatásait már sokan és sokszor vizsgálták, idei konferenciánkon annak megvitatására hívjuk előadóinkat, hogy milyen módon működött ez a kapcsolat a neolatin irodalom vonatkozásában.

Várjuk az előadásokat kifejezetten egyházi/vallásos témájú művekkel (prédikációk, hitviták, imairódlom, lelkeségi művek stb.) kapcsolatban, de legalább ilyen fontosak az egyházi renden lévő szerzők nem feltétlenül egyházi/vallásos tárgyú művei, hiszen számos egyházi személy működött történetíróként vagy hagyott hátra igényes költői vagy akár egyéb tudományos műveket. Szintén a témához kapcsolódnak olyan irodalmi művek is, melyek egy-egy egyházi személy, testület vagy intézmény megbízásából, mecenatúrája, inspirációja hatására jöttek létre, műfajtól függetlenül. A jelentkezés legfontosabb kritériuma azonban, hogy a vizsgált szerző, szöveg, téma, forráscsoport kapcsolatban legyen a latin nyelvvel.

Természetesen nem zárjuk be a kaput olyan kutatásokról beszámoló előadások előtt sem, melyek nem illeszkednek szorosan a fentebb vázolt tematikához, de izgalmas, új eredményekről számolnak be, hiszen konferenciánk célja, hogy a legszélesebb szakmai bázisra építve kínáljon fórumot a neolatin stúdiumok iránt elkötelezett hazai kutatóknak. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően így továbbra is örömmel fogadjuk az 1450–1800 közötti időszak kevésbé ismert latin nyelvű életműveinek elemzését, és a határterületekről (történelem, néprajz, eszmetörténet, filozófia, népnyelvű irodalmak stb.) érkező előadásokat, illetve a reneszánsz humanizmus görög nyelvű („neo-ógörög”), a latinsággal számos ponton szorosan összekapcsolódó irodalmának, irodalmi termésének vizsgálatát megcélzó előadásokat is. Utóbbi esetben lehet szó valóban görög nyelven írt művek elemzéséről, görög nyelvű nyomtatványok, kéziratok filológiai problémáinak bemutatásáról, vagy éppen görög szövegek latin fordításának sajátosságairól, illetve latin szövegek közé ékelt görög nyelvű részletek vizsgálatáról.

Az előadások hossza **maximum 20 perc.**

Jelentkezni egy rövid, lényegre törő (1000–1500 n terjedelmű) szinopszis elküldésével lehet. A szinopszisokat a neolatinkonferencia2025@gmail.com e-mail címre küldjék. A szervezőbizottság fenntartja a jogot, hogy a beérkezett szinopszisok alapján, illetve a konferencia befogadóképességét is figyelembe véve válogasson az előadás-tervezetek közül.

Jelentkezési határidő: **2025. június 15.**

Részvételi díj: A konferencián való részvételért továbbra sem kell fizetni, az utazást és a szállást viszont minden résztvevő önállóan intézi. Szálláslistát következő körlevelünkben küldünk, diákok számára pedig korlátozott számban igyekszünk kollégiumi elszállásolásról gondoskodni.

Jelentkezésüket várva szívélyes üdvözléssel a szervező intézmények nevében:

Kasza Péter

SZTE BTK

Klasszika-Filológiai
és Neolatin Tanszék

Békés Enikő

HUN-REN BTK

Irodalomtudományi
Intézet

Reneszánsz-Barokk
Kutatócsoport

Molnár Dávid

Tokaj-Hegyalja

Egyetem,
Speculum Kutatócsoport